

UZASADNIENIE

Na podstawie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 47 ust. 1a i 4a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737) minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wydał Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 16 maja 2023 r. w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych (Dz. U. poz. 1012), w którym określił ramowe plany nauczania dla poszczególnych typów szkół i placówek artystycznych, w tym:

- 1) tygodniowy, a w przypadku policealnej szkoły artystycznej - semestralny, wymiar godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych;
- 2) minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych;
- 3) maksymalny tygodniowy wymiar i przeznaczenie godzin, które organ prowadzący może dodatkowo przyznać w roku szkolnym na realizację zajęć edukacyjnych lub na zwiększenie liczby godzin wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych;
- 4) tygodniowy, a w przypadku policealnej szkoły artystycznej - semestralny, wymiar i przeznaczenie godzin do dyspozycji dyrektora szkoły;
- 5) warunki i sposób realizacji zajęć edukacyjnych;
- 6) przypadki, w których uczniowi można przedłużyć oraz skrócić okres nauki w szkole artystycznej, biorąc pod uwagę konieczność realizacji w tym okresie podstawy programowej kształcenia ogólnego lub podstawy programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa artystycznego.

Niniejszy projekt rozporządzenia wprowadza zmiany w rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 16 maja 2023 r. w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych (dalej – „rozporządzeniu zmienianym”), polegające na:

- 1) ujednoczeniu przepisów dotyczących podziału godzin w klasach I–III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia w ramach edukacji wczesnoszkolnej na poszczególne obowiązkowe zajęcia edukacyjne (edukacja polonistyczna, edukacja matematyczna, edukacja społeczna, edukacja przyrodnicza, edukacja plastyczna, edukacja techniczna, edukacja informatyczna i edukacja językowa – język obcy nowożytny) z przepisami

wprowadzonymi dla klas I–III szkoły podstawowej rozporządzeniem Ministra Edukacji w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (wykaz prac legislacyjnych ME poz. 20, rozporządzenie skierowane do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw w dniu 21 maja 2024 r., przewidywana publikacja najpóźniej w dniu 24 maja 2024 r.);

- 2) doprecyzowaniu zakresu zajęć realizujących uzdolnienia i zainteresowania uczniów w ramach godzin do dyspozycji dyrektora szkoły artystycznej;
- 3) wprowadzeniu katalogu zajęć, które są realizowane podczas zajęć z wychowawcą w szkołach artystycznych realizujących kształcenie ogólne i kształcenie artystyczne;
- 4) rezygnacji od roku szkolnego 2024/2025 z nauczania przedmiotu historia i teraźniejszość w:
 - a) klasie I ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia,
 - b) klasie I liceum sztuk plastycznych,
 - c) klasie VI ogólnokształcącej szkoły baletowej– a w latach następnych w kolejnych klasach tych szkół artystycznych, aż do całkowitego wygaszenia tego przedmiotu.

Ad 1) – wprowadzenie podziału godzin edukacji wczesnoszkolnej na poszczególne obowiązkowe zajęcia edukacyjne.

Podział godzin edukacji wczesnoszkolnej na poszczególne obowiązkowe zajęcia edukacyjne obowiązuje w szkołach podstawowych w szkolnictwie ogólnym. Aby ujednoczyć sposób prowadzenia zajęć oraz zadania nauczycieli w ramach kształcenia wczesnoszkolnego proponuje się wprowadzenie podziału godzin edukacji wczesnoszkolnej na edukację polonistyczną, edukację matematyczną, edukację społeczną, edukację przyrodniczą, edukację plastyczną, edukację techniczną, edukację informatyczną i edukację językową – język obcy nowożytny, czyli w sposób analogiczny do wprowadzonego w systemie edukacji ogólnej. Nie uwzględnia się jedynie edukacji muzycznej, która w ogólnokształcącej szkole muzycznej I stopnia jest realizowana podczas zajęć edukacyjnych artystycznych w zdecydowanie szerszym zakresie niż w przypadku edukacji ogólnej. Należy zauważyć, że wprowadzony podział jest zabiegiem formalnym, gdyż podział ten jest realizowany przez nauczycieli zgodnie z treścią podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, natomiast jego obecność w akcie prawnym ułatwia drożność ucznia w razie zmiany szkoły z artystycznej na

nieartystyczną oraz wpływa na unikanie kontrowersji co do kwalifikacji wymaganych od nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej w szkolnictwie artystycznym; z obecnego brzmienia wynika, że są one tożsame z wymaganiami stawianymi przez system edukacji ogólnej. Wprowadzenie powyższego podziału nie oddziałuje zatem w żadnym stopniu na dotychczasowy sposób prowadzenia zajęć edukacji wczesnoszkolnej.

Zmiana opisana w pkt 1) jest realizowana w § 1 pkt 2 projektowanego rozporządzenia poprzez wprowadzenie nowego brzmienia objaśnień do tabeli 1 załącznika nr 1 do rozporządzenia zmienianego. Nowe brzmienie objaśnień zawiera załącznik nr 1 do projektowanego rozporządzenia.

Ad 2) – doprecyzowanie zakresu zajęć realizujących zainteresowania i uzdolnienia uczniów.

Propozycja doprecyzowania zakresu zajęć realizujących zainteresowania i uzdolnienia uczniów, uwzględnianych w tygodniowym, a w przypadku policealnej szkoły artystycznej – semestralnym rozkładzie zajęć służy ujednoczeniu regulacji dla szkolnictwa ogólnego i artystycznego. Proponuje się, aby – tak samo jak w rozporządzeniu Ministra Edukacji w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół – sprecyzować, że zajęcia realizujące uzdolnienia i zainteresowania uczniów są w szczególności związane z kształtowaniem aktywności i kreatywności uczniów. Zajęcia te są realizowane w ramach godzin do dyspozycji dyrektora szkoły artystycznej. Wprowadzenie powyższego doprecyzowania nie wpływa na już realizowane zajęcia tego rodzaju, ponieważ konstrukcja przepisu doprecyzowującego jest fakultatywna.

Zmiana opisana w pkt 2) jest realizowana w § 1 pkt 1 lit. a tiret drugie projektowanego rozporządzenia poprzez wprowadzenie nowego brzmienia § 3 ust. 1 pkt 4 lit. a rozporządzenia zmienianego.

Ad 3) – wprowadzenie katalogu zajęć, które są realizowane podczas zajęć z wychowawcą w szkołach artystycznych realizujących kształcenie ogólne i kształcenie artystyczne.

Propozycja wprowadzenia katalogu zajęć realizowanych podczas zajęć z wychowawcą w szkołach artystycznych realizujących kształcenia ogólne również wynika z potrzeby ujednoczenia sposobów kształcenia ogólnego w szkolnictwie ogólnym i artystycznym; analogicznie, jak w przypadku pkt 1 nie nakłada na interesariuszy (w tym przypadku wychowawców klas) nowych obowiązków, a jedynie je systematyzuje. Wzmiankowany

powyżej katalog zajęć zawiera zajęcia dotyczące istotnych problemów społecznych: zdrowotnych, prawnych, finansowych, klimatycznych i ochrony środowiska oraz nauki udzielania pierwszej pomocy – oprócz klas, w których realizowane są zajęcia edukacji dla bezpieczeństwa – przedmiotu nauczanego w klasie VIII ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia i w klasach I ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia i liceum sztuk plastycznych oraz w klasach V i VI ogólnokształcącej szkoły baletowej, w zakresie którego umiejętność udzielania pierwszej pomocy jest uwzględniona w podstawie programowej. Ze względu na wyzwania cywilizacyjne i zagrożenia z tym związane, zasadne jest zwrócenie szczególnej uwagi m.in. na zagadnienia, które kształtują postawy prozdrowotne uczniów, w tym w zakresie umiejętności udzielania pierwszej pomocy.

Realizacja nauki udzielania pierwszej pomocy podczas zajęć z wychowawcą, tak jak w przypadku innych obszarów tematycznych wymienionych w § 1 pkt 1 projektu rozporządzenia (nowe brzmienie § 3 ust. 1 pkt 1 lit. a rozporządzenia zmienianego), może odbywać się z udziałem zaproszonych specjalistów w danej dziedzinie, wolontariuszy, przedstawicieli stowarzyszeń i innych organizacji, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły.

Zmiana opisana w pkt 3) jest realizowana w § 1 pkt 1 lit. a tiret pierwsze projektowanego rozporządzenia poprzez nadanie nowego brzmienia § 3 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia zmienianego oraz w § 1 pkt 1 lit. b projektowanego rozporządzenia poprzez dodanie nowego ust. 4 w § 3 rozporządzenia zmienianego, który zawiera wyłączenie nauki udzielania pierwszej pomocy w ramach zajęć z wychowawcą w klasach realizujących zajęcia edukacyjne ogólnokształcące edukacji dla bezpieczeństwa.

Ad 4) – odstąpienie od realizacji przedmiotu historia i terazniejszość począwszy od klasy I ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klasy I liceum sztuk plastycznych i klasy VI ogólnokształcącej szkoły baletowej w roku szkolnym 2024/2025, a w następnych latach również w kolejnych klasach tych szkół artystycznych

W projekcie rozporządzenia wskazuje się, że od roku szkolnego 2024/2025:

- 1) w klasie I ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia (oraz w konsekwencji w klasie II tej szkoły w roku szkolnym 2025/2026);

- 2) w klasie I liceum sztuk plastycznych (oraz w konsekwencji w klasie II tej szkoły w roku szkolnym 2025/2026 i w klasie III tej szkoły w roku szkolnym 2026/2027);
- 3) w klasie VI ogólnokształcącej szkoły baletowej (oraz w konsekwencji w klasie VII tej szkoły w roku szkolnym 2025/2026)

– nie będzie realizowany przedmiot historia i teraźniejszość.

Powyższa zmiana jest wprowadzona w związku z planowanymi zmianami w podstawie programowej kształcenia ogólnego polegającymi na wprowadzeniu do podstawy programowej nowego przedmiotu dedykowanego edukacji obywatelskiej, który zastąpi przedmiot historia i teraźniejszość. Nowy przedmiot będzie realizowany od roku szkolnego 2025/2026, nie wcześniej niż od klasy odpowiadającej klasie II liceum ogólnokształcącego. W konsekwencji rozwiązania przyjęte w projekcie rozporządzenia zostaną w powyższym zakresie znowelizowane przed rozpoczęciem roku szkolnego 2025/2026.

Zmiana opisana w pkt 4) jest realizowana w § 1 pkt 3–5 projektowanego rozporządzenia poprzez nadanie nowego brzmienia odpowiednio tabeli 1 w załączniku nr 3, tabeli 1 w załączniku nr 5 oraz tabeli 2 w załączniku nr 6 do rozporządzenia zmienianego. Nowe brzmienie tabel zawierają odpowiednio załączniki nr 2, 3 i 4 do projektowanego rozporządzenia.

Przepisy przejściowe (§ 2–4)

W § 2–4 przewidziano przepisy przejściowe dotyczące ramowych planów nauczania dla ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia (§ 2), liceum sztuk plastycznych (§ 3) i ogólnokształcącej szkoły baletowej (§ 4), uwzględniając poszczególne roczniki uczniów oraz mając na uwadze dotychczasowe brzmienie rozporządzenia zmienianego, które powinno obowiązywać w klasach, w których w uprzednich latach szkolnych została rozpoczęta nauka przedmiotu historia i teraźniejszość. Należy przy tym zaznaczyć, że do najwyższych roczników ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia i liceum sztuk plastycznych stosuje się nadal wcześniej obowiązujące rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 6 czerwca 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2149 oraz z 2022 r. poz. 1068), w brzmieniu obowiązującym w dniu rozpoczęcia nauki przez dany rocznik uczniów tych szkół..

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 września 2024 r.

Projekt rozporządzenia, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) został udostępniony na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce „Rządowy Proces Legislacyjny”.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowane rozporządzenie nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Jednocześnie należy wskazać, że nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanego rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.